Пояснювальна записка

до рішення чотирнадцятої сесії дев'ятого скликання Хотінської селищної ради (друге пленарне засідання) від 22грудня 2021 року "Про бюджет Хотінської селищної територіальної громади на 2022

І. Загальна частина

Проект бюджету Хотінської селищної селищної територіальної громади на 2022 рік (далі – Проект) розроблено на основі діючих положень бюджетного та податкового законодавства України, Законів України «Про місцевесамоврядування в Україні», «Про Державний бюджет на 2022 рік, прогнозу бюджету Хотінської селищної територіальної громади на 2022 - 2024 роки.

ІІ. Основні показники економічного та соціального розвитку

Важливим для розвитку економіки, наповнення місцевого бюджету, забезпечення зайнятості населення є діяльність основного бюджетоутворюючого підприємства ТОВ «Фавор», одного із найбільших виробників металевої тари в Україні, країнах СНГ та Євросоюзу. Історія підприємства розпочалась в 2001 році. З дня заснування компанія виросла з маленького цеху по виготовленні жерстяних банок до сучасного заводу, обладнаним автоматичними лініями літографії і виробництва різноманітних видів металевої тари. Продукція підприємства є конкурентоспроможною і користується попитом на зовнішньому ринку. Крім того, на території Хотінської селищної територіальної громади проводять діяльність промислові підприємства ДВП ВКП «Нотехс» «Вікор», яке займається виготовленням цегли та ПП Хромова І.В. (« Хотінь – хліб») - випічка хлібо – булочних виробів.

Значний вклад в економіку селищної територіальної громади вносять сільськогосподарські товаровиробники: ПСП «Гарант», ТОВ «Агрофірма Лан», ТОВ «Агрофірма Степ», ТОВ «Райз Північ», АФ «Семереньки», ТОВ УНП «Глобал Харвест», Пр АТ «Іскра», ФГ Кіріченко Є.С. та інші.

Для забезпечення подальшого розвитку селищної територіальної громади на визначено наступні пріоритетні завдання соціально-економічного розвитку:

- формування достатніх фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами місцевого самоврядування, спрямування коштів на фінансування пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку громади, підвищення результативності, ефективності та прозорості використання бюджетних коштів;

- забезпечення сталого функціонування водопровідно-каналізаційного господарства громади, безперебійного та якісного надання комунальних послуг громадянам та установам;

- сприяння забезпеченню гідного рівня матеріального добробуту і умов життя громадян шляхом дотримання державних соціальних стандартів і гарантій;

- вдосконалення та посилення рівня соціального захисту населення громади, сприяння підвищенню рівня життя вразливих та соціально незахищених

- поліпшення здоров'я населення шляхом створення умов для забезпечення доступної кваліфікованої медичної допомоги, профілактики та раннього виявлення захворювань;

- формування якісної та доступної освітньої системи, оптимізація мережі закладів загальної середньої освіти;

- підвищення рівня охоплення дітей освітою;

- забезпечення умов для розвитку культури, збереження та охорона історичного середовища громади, що сприятиме гармонійному розвитку мешканців;

- розвиток дитячо-юнацького спорту, забезпечення функціонування та удосконалення мережі закладів фізичної культури і спорту, популяризація здорового способу життя, реалізація дитячої і молодіжної політики у сфері фізичної культури і спорту;

- забезпечення органами місцевого самоврядування ефективної реалізації державної політики, спрямованої на зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій та гарантування високого рівня захисту населення і територій від їх наслідків;

- створення комфортних умов для проживання мешканців, поліпшення стану навколишнього природного середовища, виховання екологічної культури;

- забезпечення належного рівня безпеки інформаційних систем;

- реалізація заходів, спрямованих на забезпечення функціонування та розвитку місцевого самоврядування, ефективності роботи депутатського корпусу.

Гендерна політики в Хотінській селищній територіальній громаді будується на основі міжнародних нормативно-правових актів, ратифікованих Україною та регулюється національними нормативно-правовими актами щодо рівноправності між жінками і чоловіками.

ІІІ. Загальні показники бюджету

При складанні проекту бюджету забезпечено збалансованість дохідної та витратної частин.

1. Показники доходів бюджету

Проект надходження доходів бюджету на 2022рік визначений на підставі чинних норм податкового та бюджетного законодавства, прогнозних показників економічного і соціального розвитку селищної ради, підвищення розміру мінімальної заробітної плати, динаміки надходжень за останні роки та очікуваного виконання за 2021 рік.

В основу проекту бюджету покладена інформація про соціально-економічний стан громади у 2021 році і прогноз на 2022 рік.

В 2021 році при виконанні бюджету селищної територіальної гроиади спостерігається тенденція зростання власних надходжень в порівнянні з минулими роками.

За 11 місяців звітного року виконання затверджених показників за власними доходами загального фонду склало 36896,2 тис грн (відсоток виконання – 111,9%, понадпланово отримано 3920,6 тис грн), що на 6351,9 більше надходжень за відповідний період минулого року.

Податку та збору на доходи фізичних осіб при плані 22101,6 тис грн надійшло 24435,3 тис грн, що більше на 6033,8тис грн від надходжень за відповідний період минулого року. Зростання надходжень пояснюється ростом мінімальної заробітної плати, появою нового платника ТОВІ Авіс Зернотрейд, сплатою ПСП Гарант плати за дивіденди (разовий платіж)

Плати за землю при плані 5202,2 тис грн надійшло 5769,4тис грн, що на 839,7 тис грн більше від надходжень за відповідний період минулого року. Єдиного податку з юридичних та фізичних осіб надійшло 1676,1тис грн, що на 369,2тис грн більше від планових показників. Єдиного податку з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаро виробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків надійшло 3017,4 тис грн, що менше на 208,1 тис грн у порівнянні з відповідним періодом 2019 року.

Основними бюджетоутворюючими платниками податків до бюжету Хотінської селищної територіальної громади є ТОВ «Фавор», ТОВ «Агрофірма «Лан», ПСП «Гарант», ТОВ «Глобал Харвест», АФ «Семереньки», ТОВ «Степ». Очікуване виконання доходної частини бюджету 2021 року прогнозується в сумі 43800,7тис грн, що на 6451,4 тис грн більше, ніж було отримано за 2020 рік.

З державного бюджету до загального фонду надійшло 20876,7тис грн міжбюджетних трансфертів, в тому числі: освітньої субвенції 14832,2 тис грн, субвенції на реалізацію програми `Спроможна школа для кращих результатів` – 340,9тис грн субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих регіонів – 1428,7тис грн, субвенції на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг – 4124,9тис грн, субвенції на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету в сільській місцевості – 150,0тис грн.

З обласного бюджету до загального фонду бюджету надійшло 366,0тис грн; в т.ч. 61,6тис грн субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету; 163,9 тис грн субвенції з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету, 21,4тис грн субвенції за рахунок залишку коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, що утворився на початок бюджетного період, 119,1тис грн субвенції на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров`я.

З районного бюджету Сумського району надійшло 100,0 тис грн інших субвенцій з місцевого бюджету.

До спеціального фонду бюджету надійшло з обласного бюджету надійшло 1968,0тис грн субвенції на будівництво, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг, з районного бюджету 485,0тис грн інших субвенцій.

Дохідна частина селищного бюджету Хотінської селищної ради на 2022 рік сформована з урахуванням вимог Податкового і Бюджетного кодексів України та інших законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

При визначенні обсягу фінансового ресурсу на 2022 рік було враховано :

• очікувані макропоказники Мінекономрозвитку затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020р. № 671«Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки»;

• законодавчі акти, що впливають на показники бюджету селищної територіальної громади та міжбюджетних трансфертів;

• фактичне виконання дохідної частини бюджету за 11 місяців 2022 року;

• підвищення розміру мінімальної заробітної плати та посадового окладу (тарифної сітки) працівника І тарифного розряду Єдиної тарифної сітки;

• виходячи з методики обрахунку міжбюджетних трансфертів, в якій застосовуються такі показники, як кількість населення та надходження ПДФО, на 2022 рік передбачена реверсна дотація в сумі 258300грн.

Враховуючи вищенаведене, дохідну частину бюджету Хотінської селищної територіальної громади було обраховано у сумі 60092689грн.

Доходи загального фонду бюджету на 2021 рік прогнозуються в сумі 59586259грн, в тому числі доходи без врахування міжбюджетних трансфертів – _44755659грн.

Основним джерелом формування дохідної частини бюджету громади, як і в попередні роки є податок на доходи з фізичних осіб. В структурі власних доходів від займає 67,8%. Надходження ПДФО з заробітної плати розраховані відповідно до ставки 18% та подальшого зростання мінімальної заробітної плати, ПДФО від доходів інших ніж заробітна плата планується на рівні надходжень 2021 року за виключенням разових надходжень (виплата дивідендів – ПСП Гарант – 1206,9тис грн).

Прогнозний обсяг податку та збору на доходи фізичних осіб на 2022 рік становить 23077130грн

Другим по розміру бюджетоутворюючим податком – 14,9% є надходження плати за землю. Надходження розраховані з урахуванням збільшення орендної плати в зв'язку з переглядом у 2021році договорів оренди. Земельного податку та орендної плати за землю, до бюджету Хотінської селищної ради очікується отримати 6687676грн, згідно укладених договорів на оренду земельних ділянок та фактичних надходжень земельного податку. Третім бюджетоутворюючим податком - 15,9% є єдиний податок, з якого числі 9,3% це єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників.

Єдиного податку з юридичних та фізичних осіб планується в сумі 1810000 грн. Єдиного податку з сільськогосподарських товаровиробників очікується отримати 4200000 грн.

З державного бюджету до загального фонду бюджету селищної територіальної громади передбачається отримати офіційних трансфертів у вигляді освітньої субвенції у сумі 14830600 грн.

Надходження до спеціального фонду селищного бюджету заплановані в сумі

506430 грн. – це власні надходження бюджетних установ (482800 грн.) та надходження екологічного податку (23630 грн.)

III. Показники фінансування бюджету Хотінської селищної територіальної громади

На 2022рік планується профіцит по загальному фонду в сумі 255500грн - кошти, що передаються із загального фонду до бюджета розвитку (спеціальний фонд), та дефіцит по спеціальному фонду бюджету в сумі 255500грн - кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд).

IV. Показники видатків бюджету

Основним завданням бюджетної політики залишатиметься забезпечення стабільності, стійкості та збалансованості бюджетної системи, підвищення якості надання суспільних послуг.

Основними завданнями усіх учасників бюджетного процесу на середньостроковий період є здійснення заходів загальнодержавного та місцевого значення з проведення дієвих реформ в усіх сферах діяльності з максимально можливим економічним ефектом при мінімальних затратах та підвищення ефективності використання бюджетних коштів в умовах жорсткої економії, проведення роботи з оптимізації мережі галузей бюджетної сфери, впровадження ефективних заходів з енергозбереження, спрямування капітальних вкладень на підвищення комфортності умов проживання, збільшення обсягу платних послуг, що надаються бюджетними установами.

Хотінська селищна рада

0110150 Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад та їх виконавчих комітетів

У 2022 році на утримання апарату управління та виконавчих органів об'єднаної територіальної громади передбачаються кошти загального фонду в сумі 8054788грн.

На оплату праці з нарахуванням передбачені кошти в сумі 7087163грн. Видатками на заробітну плату (обов'язкові виплати) забезпечені в повному обсязі.

Видатки на енергоносії та комунальні послуги передбачені в сумі 362831грн, забезпечені повністю.

0112113 Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями)

Мережа установ закладів охорони здоров'я представлена Комунальним некомерційним підприємством Хотінської селищної ради «Центральна амбулаторія загальної практики сімейної медицини смт. Хотінь" та включає

дві АЗПСМ (смт Хотінь та с Кіндратівка), три ФАПи (с Писарівка, с. Олексіївка, с. Біловоди), два ФП (с Костянтинівна та с Степне),

З 01 жовтня 2018 року КНП ХСР "ЦАЗПСМ смт. Хотінь" (надання первинної медичної допомоги населенню) фінансується з Національної служби здоров'я України.

Згідно Програми фінансової підтримки та розвитку комунального некомерційного підприємства Хотінської селищної ради "Центральна амбулаторія загальної практики - сімейної медицини смт Хотінь" з селищного бюджету заплановані кошти в сумі 2178164грн.

0116030Благоустрій міст, сіл, селищ

На 2022 рік заплановані кошти в сумі 668535 грн. по загальному фонду, з них видатки на оплату енергоносіїв -585585грн. (електренергія вуличне освітлення)

0117325 Будівництво спору, установ та закладів фізичної культури і спорту

Заплановані видатки по спеціальному фонду в сумі 255500грн на виготовлення ПКД і виконання робіт по обєкту «Будівництво мультифункціонального майданчика для занять ігровими видами спорту в смт Хотінь по вул. Соборна, Хотінської селищної ради Сумського району Сумської області»

0118311 Охорона та раціональне використання природних ресурсів

Передбачені видатки в сумі 23630грн

КЗ «Центр надання соціальних послуг Хотінської селищної ради»

0113032 Надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку

Передбачені кошти в сумі 12000грн на з оплати послуг зв'язку (абонентна плата за квартирний телефон) пільговим категоріям громадян, які проживають на території громади.

0113104 Забезпечення соціальними послугами за місцем проживання громадян, які не здатні до самообслуговування в зв'язку з похилим віком

. На утримання установи заплановані видатки у сумі 1782367грн, в тому числі заробітна плата -1670042 грн.

0113160Надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю,

дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги

Заплановані видатки в сумі 165639грн.

0113242 Інші заходи у сфері соціального захисту та забезпечення

На надання допомоги заплановані кошти в сумі 180470грн, в тому числі; одноразова допомога військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом – 10000грн(5 осіб); почесним донорам – 5000грн (5 осіб), ; учасникам АТО, яким встановлено статус «Інвалід війни» - 44000грн (2 особи); учасникам АТО – 30000грн (24 особи), почесним громадянам – 49720грн (8 місяців 3 особи, 4 місяці – 4 особи); учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС – 4000грн (2 особи), оздоровлення – 10000грн (12 особа), допомога воїнам-інтернаціоналістам – 16250грн (13 осіб), пільгова підписка – 11500грн (50осіб)

Відділ освіти Хотінської селищної ради

Мережа галузі «Освіта» включає 6 установ, в тому числі 3 загальноосвітні заклади, (Хотінська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів а також Кіндратівська та Олексіївські ЗОШ І-ІІІ ступенів) і 3 заклади дошкільної освіти.

У 2022 році на утримання галузі в бюджеті плануються кошти в сумі 36937736грн. (36454936грн - загальний фонд та 1482800грн - спеціальний фонд (батьківська плата за харчування).

Видатками на захищені статті установи освіти забезпечені в повному обсязі.

0610160 Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищнах, селах, територіальних громадах

В 2022 році на утримання апарату управління в галузі освіта передбачено 609042грн, в тому числі видатки на заробітну плату 551237грн.

0611010Надання дошкільної освіти

По загальному фонду бюджету передбачені видатки в сумі 8308333грн, в тому числі на заробітну плату з нарахуванням 65440003грн, енергоносії 988757грн. Видатками на захищені статті бюджету забезпечені у повному обсязі.

По спеціальному фонду передбачаються видатки в сумі 152300грн (батьківська плата за харчування)

1010160 Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищнах, селах, територіальних громадах

В 2022 році на утримання апарату управління в галузі культура передбачено 368200грн, в тому числі видатки на заробітну плату з нарахуванням 198616грн.

1014030 Забезпечення діяльності бібліотек

Мережа бібліотек складається з шести сільських бібліотек (Кіндратівської, Костянтинівської, Степнянської, Олексіївської Писарівської та Біловодської бібліотеки), та однієї Хотінської селищної. Видатки на утримання складають – 1045145грн.; в тому числі оплата праці з нарахуванням – 573160грн, енергоносії – 745749грн.

Працівникам передбачено допомогу на оздоровлення під час щорічної відпустки у розмірі посадового окладу, надбавку за особливі умови роботи бібліотекарям в розмірі від 3% до 35 % посадового окладу. Видатками на заробітну плату енергоносії установи забезпечені в повному обсязі.

1014060 Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів

На утримання 3-х будинків культури (Кіндратівського, Олексіївського та Хотінського), 2-х клубів (Костянтинівського та Степнянського) та Водолазького об'єкта дозвіллєвої роботи передбачено 1780803грн.

На оплату праці з нарахуванням передбачено кошти в сумі 1545698грн., що забезпечує потребу в коштах на обов'язкові виплати заробітної плати в повному обсязі. Працівникам культури передбачено: допомогу на оздоровлення під час щорічної відпустки у розмірі посадового окладу.

На оплату комунальних послуг та енергоносіїв передбачено – 125280грн. Видатками на енергоносії установи забезпечені в повному обсязі.

1014081 Забезпечення діяльності інших закдадів у галузі культури і мистецтва

Видатки складають 1008000грн, в тому числі на заробітну плату з нарахуванням – 895285грн

1015061 Забезпечення діяльності місцевих центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" та проведення фізкультурно-масових заходів серед населення регіону

На проведення фізкультурно-масових заходів серед населення громади та участі в змаганнях регіону передбачено 83010грн.

0611021 Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти

За рахунок коштів місцевого бюджету по загальному фонду передбачені видатки в сумі 10653992грн, в тому числі заробітна плата з нарахуванням для обслуговуючого персоналу в сумі 7102129грн, енергоносії 1700356грн. Видатками на захищені статті бюджету забезпечені у повному обсязі.

По спеціальному фонду передбачені видатки в сумі 330500грн , батьківська плата за харчування дітей.

0611031 Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти

За рахунок коштів освітньої субвенції для виплати заробітної плати з нарахуванням вчителям передбачені кошти в сумі 14830600грн.

0611070Надання позашкільної освіти закладами позашкільної освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми

Видатки передбачені в сумі 590030 грн, в тому числі на заробітну плату 438385 грн.

0611130Методичне забезпечення діяльності закладів освіти

Видатки передбачені в сумі 398029грн, в тому числі на заробітну плату 312852грн.

0611141 Забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти

Видатки передбачені в сумі 969927грн, в тому числі на заробітну плату з нарахуванням 890517 грн.

0613242 Інші заходи у сфері соціального захисту та забезпечення

На надання одноразової допомоги двом дітям - сиротам та дітям позбавленим батьківського піклування по досягненню вісімнадцятирічного віку передбачені видатки в сумі 3620грн.

0615011 Проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту

Передбачені кошти в сумі 40800грн для проведення змагань та придбання спортивного інвентаря.

Відділ культури, молоді, спорту та туризму

Відділ ЖКГ

1210160 Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищнах, селах, територіальних громадах

В 2022 році на утримання апарату управління в галузі житлово-комунального господарства передбачено 1158665грн, в тому числі видатки на заробітну плату з нарахуванням 1135515грн.

1216030Благоустрій міст, сіл, селищ

На 2022 рік заплановані кошти в сумі 2453434грн., з них видатки на оплату праці з нарахуванням – 1360934 грн

Фінансове управління

3710160 Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищнах, селах, територіальних громадах

У 2022 році на утримання управління передбачаються кошти в сумі 765408грн. На оплату праці з нарахуванням передбачені кошти в сумі 689928грн.

3718710 Резервний фонд місцевого бюжету

На 2022 рік передбачений резервний фонд в сумі 766886грн, що складає 1,3відсотка видатків загального фонду бюджету.

3719710 Субвенція з місцевого бюджету на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування

Передбачена субвенція Сумській міській територіальній громаді на утримання Сумської міської рятувально-водолазної служби в сумі 36670грн.

3719770 Інші субвенції з місцевого бюджету

Передбачені видатки у сумі 107139грн, в тому числі 51000грн обласному бюджету на виконання Обласної програми здійснення компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремим категоріям громадян автомобільним транспортом на автобусних маршрутах загального користування, 56139грн районному бюджету Сумського району, з них 20708грн на утримання інклюзивно-ресурсного центру, 35431грн управлінню соціального захистуна виплату компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги

3719110 Реверсна дотація

В бюджеті передбачені реверсна дотація в сумі 258500грн.

Начальник фінансового управління С. ВОРОНА